

Styre: Universitetsstyret

Styresak: 13/21

Møtedato: 04.02.2021

Dato: 12.01.2021

Arkivsaksnr: 2018/12701

Årsrapport for Universitetet i Bergen 2020

Henvisning til bakgrunnsdokumenter

- Styresak 5/20 Tildelingsbrev for 2020 fra Kunnskapsdepartementet til UiB
[S_05-20Tildelingsbrev2020.pdf \(uib.no\)](#)
- Styresak 98/19 Budsjett for Universitet i Bergen 2020
[S_98-19Budsjett2020.pdf \(uib.no\)](#)

Saken gjelder:

I henhold til tildelingsbrevet fra Kunnskapsdepartementet (KD) skal UiB levere årsrapport for 2020 til departementet innen 15. mars 2021.

Styres beretning er det innledende kapitlet i årsrapporten. I henhold til departementets føringer skal beretningen inneholde følgende hovedmomenter og signeres av hele styret:

- Styrets overordnede vurdering av samlede resultater, ressursbruk og måloppnåelse for 2020
- Kort omtale av sentrale forhold, interne og eksterne, som har hatt betydelig innvirkning på oppnådde resultater
- Overordnet fremstilling av de viktigste prioriteringene for 2021

Departementet anbefaler å begrense omtalen til to sider.

Universitetsdirektøren legger i denne saken fram et utkast til beretning, slik at styret får gitt sine innspill før årsrapporten skal behandles og vedtas i universitetsstyrets møte 11. mars 2021.

Forslag til vedtak:

Styret gir universitetsledelsen fullmakt til å utarbeide styrets beretning i tråd med styrets kommentarer.

Robert Rastad
universitetsdirektør

12.01.2021/Steinar Vestad
Vedlegg: 1. Saksframstilling:

Styrets beretning

Styrets arbeid

Styret gjennomførte i 2020 åtte ordinære og tre ekstraordinære styremøter og behandlet 143 saker. Det er også avholdt et styreseminar som var viet kvalitet i forskning. Tema for de ekstraordinære styremøtene i desember er omtalt i siste del av beretningen.

Universitetet i Bergen iverksatte sentral beredskapsstab allerede 27. februar som følge av spredningen av COVID-19. Universitetet har løpende fulgt opp rådene som er gitt fra helsemyndighetene i sitt arbeid. Styret er blitt orientert om universitetets oppfølging av koronautbruddet siden ekstraordinært styremøte 23. mars, og i alle påfølgende styremøter.

Styret har tilsatt Robert Rastad som universitetsdirektør fra 1. januar 2021.

Viktige aktiviteter og resultater i 2020

2020 har vært et utfordrende år som følge av den pågående koronapandemien. Ved UiB har ansatte og studenter gjort en omfattende og god jobb med å iverksette og etterleve smitteverntiltak på campus. UiB har i hele koronaperioden hatt god håndtering av smittevern og har ikke hatt større smitteutbrudd på campus.

Til tross for en krevende studiehverdag under koronapandemien, er det ikke registrert økt frafall. Både oppmøte og gjennomføring av eksamen ligger i 2020 på et høyere nivå enn i 2019. Samtidig øker både avlagte studiepoeng og antall registrerte studenter.

UiB hadde også de høyeste søkertallene til grunnstudier noensinne i 2020. Med 11.660 søkere med UiB som førstevalg utgjør dette en økning på nær 12% sammenlignet med 2019. Høsten 2020 var det registrert 18.600 ordinære studenter.

Den betydelige omleggingen til digital undervisning har gitt redusert tid til forskning, og det er stort fokus på langtidseffektene koronapandemien kan ha for forskningsaktiviteten. I 2020 er det registrert konsekvenser for fremdrift i prosjekter, søknadsprosesser, publiseringsvirksomhet og tid til fri forskning. Det internasjonale forskningssamarbeidet er utfordrende og flere forskere har også utsatt planlagte forskningsopphold. For å redusere de negative konsekvensene er det utarbeidet en egen tiltakspakke for forskning.

Gjenåpningen av de Naturhistoriske samlingene ved Universitetsmuseet i oktober 2019 var en publikumssuksess. I 2020 har museet både vunnet Transform Nordic Award i kategorien "*Best brand experience*" for sin nye grafiske profil og Norsk Lyspris 2020 i kategorien "*Beste innendørsbelysning*". Museet var også nominert til Bergen kommunes arkitektur- og byformpris 2020.

Utvikling av verdensledende miljøer er en sentral målsetting for UiB. I 2020 har UiB fått fem nye ERC-stipend, et rekordtall for UiB. Innenfor EUs pillar for Excellent science har UiBs forskere oppnådd åtte MSCA-stipender. Totalt er det likevel oppnådd færre nye EU prosjekter enn i 2019. Særlig er det behov for større gjennomslag for midler til yngre forskningstalent.. Arbeidet med utvikling av nye SFF-søknader har vært koordinert sentralt, og har skapt et handlingsrom for tverrfakultært samarbeid. Universitetet arbeider med et stort fellesprosjekt som skal beskrive rammene for å sikre høy forskningskvalitet ved institusjonen.

UiB har arbeidet systematisk med å styrke satsingen på forskningsbasert innovasjon. Dette har i 2020 blant annet resultert i tildeling av to sentre for forskningsdrevet innovasjon (SFI), og partnerstatus i ytterligere fire nye bergensbaserte sentre.

I 2020 har UiB etablert et pandemisenter, lagt til den nyåpnede Alrek helseklynge, som skal samle og fremme forskning på pandemier, særlig covid-19. Fagfolk fra alle UiBs fakulteter samt samarbeidspartnere i helseklyngen skal bidra til at senteret blir en ressurs for forskere, myndigheter og allmennheten.

I 2020 er det iverksatt et prosjekt for å utrede rammevilkår for forskning ved institusjonen. Resultatene vil framlegges våren 2021, og skal etter planen legges opp til utarbeiding av konkrete råd for å styrke forskningens vilkår ved UiB.

I 2020 vedtok UiB en politikk for yngre forskere. Politikken er i ferd med å bli implementert og forventes å ha stor verdi for universitetets arbeid med å gjøre forskerkarrieren mer attraktiv og skape forskningsmiljø av høy kvalitet. Antall disputaser var i 2020 242, en økning på 13 fra 2019.

SDG Bergen Science Advice ble i 2020 invitert av FN til å gi innspill og konkrete forslag om hvordan vitenskap og forskningsbasert kunnskap kan bli integrert som en del av rapporteringsgrunnlaget for de ulike lands arbeid med 2030-agendaen og bærekraftmålene. UiB er det ene av to universiteter i verden som har fått denne spesielle invitasjonen om å gi direkte innspill.

På bestilling fra FN er det også laget en artikkelserie om havet og bærekraftsmål 14, Liv under vann. Artikkelsen ble lansert 8. juni på verdens havdag (World Oceans Day).

Oppsummert er styret tilfreds med samlet måloppnåelse i 2020. Gjennom revidert strategi har styret vedtatt nye delmål og tiltak på områder der UiB må øke innsatsen for å nå sine mål.

Styring og kontroll

Gjennom tertialvise rapporter får styret jevnlig oppdatering om gjennomføring av planer og budsjetter. Styret mener UiB har tilfredsstillende styring og kontroll, og forvalter ressursene forsvarlig og effektivt. Det pågår et kontinuerlig forbedringsarbeid for også å videreutvikle økonomistyringen ved fakultetene.

UiBs skifte av rektor fra januar 2021

I desember 2020 ble det kjent at universitetets rektor Dag Rune Olsen tiltrer som rektor ved Universitetet i Tromsø med virkning fra 1. august 2021. I den forbindelse avholdt styret et ekstraordinært møte for å gi råd om overgangen. Med virkning fra 4. januar valgte Olsen å tre til side fra vervet som rektor. Styret har vedtatt at prorektor Margareth Hagen overtar som rektor for perioden fram til august 2021. Styret vedtok også at viserektor Annelin Eriksen skal inneha stedfortrederfunksjon for rektor.

Ekstern gjennomgang av håndtering av praksisportal

I desember vedtok styret å iverksette en ekstern gjennomgang av sak om etablering av en praksisportal.

Utfordringer og planer for 2021

Universitetets reviderte strategi 2019-2022 «Kunnskap som former samfunnet» setter rammer for universitetets prioriteringer i 2021. Dette innebærer en videreføring av satsingen på områdene marin forskning, globale samfunnsutfordringer og klima og energiomstilling. Samtidig skal breddeuniversitetets unike muligheter for fagligmobilisering, fordypning og samarbeid på tvers av faggrenser utnyttes.

Koronapandemien vil skape utfordringer for driften av UiB også i 2021. Til tross for god gjennomstrømming i studiene i 2020 har flere studenter en krevende hverdag under pandemien. Det er derfor en bekymring for at flere studenter ikke vil fullføre studiene. Det er særlig høy oppmerksomhet på risiko for isolasjon og ensomhet. Studiebarometeret viser også at studentene ikke er fornøyd med kvaliteten på den digitale undervisningen som er blitt tilbudt under pandemien.

Endringer og utvikling av nye undervisningsmetoder har krevd mye av forskningstiden, og det er bekymringer for framdrift i prosjekter, søknadsprosesser og tid til forskning. Oppfølging av tiltaksplanen for forskning vil være viktig for å systematisere tiltak som kan dempe risikoer for denne viktige delen av virksomheten. Tiltaksplanen vil rette fokus på å skjerme forskningen fremover. Det er viktig at fagmiljøene arbeider med helhetlige planer for forskning og undervisning. En særlig bekymring er knyttet til yngre forskere og ph.d.-kandidater, og til langtidseffektene for denne gruppen.

Oppfølging av universitetets reviderte masterplan for areal vil være viktig. Arbeidet med nytt bygg for Griegakademiet, samt utvikling av Nygårdshøyden sør skal gis særskilt prioritet.

Selv om universitetet arbeider målrettet med å effektivisere og utvikle administrasjonen, representerer det langvarige ABE-kuttet en utfordring som ikke lenger kan løses gjennom rene administrative kutt. Styret er bekymret for at kuttene rammer universitetenes faglige virksomhet og svekker den internasjonale konkurransekraften.

Bergen, xx.03.2021